

HET BLAD VAN DE ALGEMENE STUDENTENRAAD VAN LEUVEN

TIJDSCHRIFT IN DUBBELE FORMULE
verschijnt wekelijks

administratie: Bogaardenstraat 3
redaktie: Bogaardenstraat 3 tel.23.85.75
H. Geeststraat 90 tel.23.87.73
v.u. m.meeus, bogaardenstraat 3, 3000 Leuven

3de jaargang nr 4

3 NOVEMBER 1976

abonnement: 150 fr; los nummer: 10 fr

W E T O

DE SOMER OP GLAD IJS

Op 27 september 11. vroeg de SAKUL (Studentengemeenschap alternatief K.U.L.) aan de academische overheid het gebruik van de valk aan voor 'een debat over Zuid-Afrika'. Over het fascistisch karakter van ALTERNATIEF en over de propaganda die ze pogen te maken voor het overal ter wereld veroordeelde Zuidafrikaans apartheidregime hebben we het al uitvoerig gehad in de vorige VETO (3e jg. nr. 2 pag. 5). Alleen werd onze analyse bevestigd: een 70-tal VMOers, waarvan een deel geüniformeerd, mengden zich als 'betrokkenen' aktief in de zaak van de omstreden meeting; te Antwerpen, waar een identieke meeting op 19 oktober wel doorging, ontarda het "tegensprekelijk" debat in een ééndzijdige racistische propaganda. Informatieve vragen werden omzeild of niet beantwoord. Kritische vragers werden door VMOers omringd en het zwijgen opgelegd.

VERONTWAARDIGING

De meest aktieve verontwaardigden groepeerden zich in een werkzaam aktiekomitee. De aktiviteiten zijn onderwijl al gekend: anti-apartheidsmeeting van AKZA in de valk op woensdag 20 oktober, straattoneel in de Bondgenotenlaan, alternatieve lessen in politica, petitieaktie en een anti-apartheidsbetoging in de namiddag van 21 oktober.

AKADEMISCHE OVERHEID: GEEN CENSUUR, ZOWEL VOOR DE ENEN ALS VOOR DE ANDEREN, VOORAL VOOR DE ENEN.

Voor de duizenden handtekeningen van de inwoners van Leuven, de studenten en de professoren, bleef de academische overheid doof. Ze verschaftte haar medewerking aan het apartheidregime door voor haar vertegenwoordigers de universitaire lokalen ter beschikking te stellen. Zulks druist regelrecht in tegen alle U.N.O.-resoluties. Daarin worden alle democratische krachten in de wereld opgeroepen om op een aktieve manier dit racistisch regime te boycotten, quod non voor DE SOMER en co. die de beslissingen van de U.N.O. negeren. In tegenstelling hiermee zijn de zelfden er wel als de kippen bij om de secretaris-generaal van de U.N.O., dhr. WALDHEIM een eredoctoraat toe te kennen, om het K.U.L.-imago op te frissen. Bij het argument "geen enkele censuur voor niemand" wordt telkenverval p. 3

DECROO OF HET LIBERALE ONDERWIJSIDEAAL

Van minister De Croo wordt gezegd dat zijn onderwijsbeleid mat haken en ogen in mekaar steekt. Hij springt, schijnt het, van de hak op de tak, raapt hier en daar een idee op waarmee hij dan overhaaste dingen doet. Kortom: de minister moet niet au serieux genomen worden want hij mist diepgang.

Ik ben het met die interpretatie niet eens. Vanop een zekere afstand bekeken zit er in het beleid van De Croo wel degelijk een basisoptie. Doorheen het merendeel van de maatregelen die hij neemt, loopt een rode (of beter: een blauwe) draad. De poging om het niet-universitair hoger onderwijs een numerus clausus op te dringen, het voorstel om de studiebeurzen te vervangen door leningen, de afbouw van een stuk van het VSO-gebouw zijn stappen in een zelfde richting: het ontwikkelen van een onderwijsbeleid dat puur liberaal is.

De liberale visie op het onderwijs steunt op twee beginselen: het onderwijs is niet in de eerste plaats een instrument van ontvoogding, maar een leverancier van geschoolden voor de arbeidsmarkt; de overheid mag de koers naar de diploma's niet vervalsen door sommigen een duwtje in de rug te geven. Het eerste principe houdt in dat economische overwegingen het onderwijsbeleid moeten bepalen; het tweede gaat er van uit dat talent vanzelf naar boven komt en dat de overheid de 'natuurlijke' gang van zaken niet moet verstoren, tenzij er op de arbeidsmarkt een grote schaarste aan hogeschoolenden is.

Die twee beginselen zijn al honderd jaar werkzaam in het Belgisch onderwijsbeleid. Ogenschijnlijk vormt de periode 1954 - 1965 een soort uitzondering op de algemene regel. Er komen een hele reeks maatregelen die de onderwijskansen van de minderbegoeden verruimen: studiebeurzen, spreiding van het kandidatuuronderwijs, omvalentie van de humanoradiplooma's enz. In die jaren ontvoogt het onderwijs zich toch als een instrument van ontvoogding. En de onderwijsministers blijken niet meer vies te zijn voor sommige vormen van positieve discriminatie. Men doet er echter goed aan ook hier naar overwegingen van economische aard te zoeken. In de jaren vijftig wordt het onderwijs ontdekt als een investeringsfaktor die de economische groei ten

eerste kan beïnvloeden. Het gezegd dat een land, wil het overleven in een technologische samenleving, moet investeren in mensen wordt erg populair.

Talent en grijze hersencellen krijgen een voorname plaats in het denken over economische politiek. Bovendien leidt het koortsachtig zoeken naar een vergroting van de materiële welvaart in die jaren ook naar een ophevelen van de produktiviteitsgedachte: werkgevers en werknemers moeten gezamenlijk inspanningen leveren om de produktiviteit in het bedrijfsleven op te drijven. En die inspanning omsluit het ontginnen van de reserve aan intellectueel potentieel. Tenslotte stelde men, twintig jaar geleden, ook vast dat het Oostblok de technologische wedloop aan het winnen was; hieruit vloede de opdracht voor het hele Westen om alle beschikbare talent te mobiliseren. Dit soort overwegingen leidde tot een korrektie van het onderwijsbeleid: verborgen en vergeten talent moest ontgonnen worden.

Die koerswijziging was tijdelijk. Als omstreeks 1965 blijkt dat de vraag naar hogeschoolde arbeidskrachten verzadigd is, dat voldoende hoeveelheden talent produktief waren gemaakt, werd de demokratiseringspolitiek aan banden gelegd. Nergens is deze ommezwaai zo goed aanwijsbaar als in de twee regeringsverklaringen die elkaar in 1965 en 1966 opvolgden. In 1965 belooft premier Harmal: "Op elk niveau dient het stelsel van de studietoelagen verruimd en verbeterd te worden". Een jaar later zegt eerste-minister Vanden Boeynants: "De regelen omtrent de toekenning der studiebeurzen moeten worden herzien en een ge-

deelte van de kostelose toegekende beursen dient in terugbetaalbare leningen te worden omgezet". Zoals men weet zaten er in de regering Vanden Boeynants liberalen, in die van Harmal niet. Wat minister De Croo op vandaag doet, is het doortrekken van een politiek die in 1965 op het getouw werd gezet.

Vele maatregelen van De Croo komen neer op het aframmen van de deelname aan het voortgezet onderwijs. In zijn ogen is de arbeidsmarkt voor hogeschoolde verzadigd. Dus moeten sommige ouders en jongeren hun toekomstplannen maar wijzigen. De liberaal in De Croo inspireert hem echter tot het nemen van maatregelen of voorstellen die in de eerste plaats de minderbegoede ouders en jongeren moeten ontmoedigen: numerus clausus in het niet-universitair hoger onderwijs en niet in de fakulteit geneeskunde, bijvoorbeeld; het omzetten van studiebeurzen in studieleningen. Het mes zal met andere woorden langs één kant snijden.

Het ziet er naar uit dat de wind goed zit voor een liberaal onderwijsbeleid. Het spook van een massale werkloosheid van hogeschoolde heeft voor schrik en paniek gezorgd en dit is een uitstekend klimaat voor wie, als De Croo, met op het eerste gezicht koude en rationele maatregelen voor de dag komt. Bovendien is de discussie rond de demokratisering van de toegang tot het onderwijs na 1965 onmiskenbaar verstild. Er zijn geen geruchtmakende kongressen meer en ook in de media ebde het thema weg. Sporedies verschijnen nog enkele studies over de samenstelling van de studentenbevolking, maar de algemene indruk is dat de problematiek derderangs geworden is. Voor een deel is dat te wijten aan een aandachtsverschuiving: waar tot 1965 de klemtoneel vooral lag op het openbreken van de toegang tot het voortgezet onderwijs komen er nadien pleidooien voor een demokratisering van de onderwijsorganisatie ("geef de lokale school, de leerkrachten, de ouders, de leerlingen en de studenten meer te zeggen in de besluitvorming") en van de onderwijsinhoud (de school kan de hefboom zijn waarmee de hele samenleving te demokratiseren is). Die nieuwe eisen waren belangrijk genoeg, maar na enige tijd is toch wel gebleken dat ze afkomstig waren van de middenmoot op

de "top" van de studentenpiramide op zoek naar opties voor haar jaarwerking

Mocht u het niet geraden hebben, dit is gewoon het verslag van de kringraadvergadering van 15/10 11. Uit de mededelingen is alleen het punt i.v.m. het debat van de werkgroep 'Alternatief' het vermelden waard. Enige discussie hierover werd alras naar het einde van de vergadering verschoven.

Op dat moment bleek echter dat er niemand bereid was nog over die kwestie te beginnen en daarom trof men volgend wijs besluit - n.v.d.r. *niet* objectief - : de kringraad neemt hieromtrent geen standpunt in en laat de actie over aan de facultaire actiescomites en aan de vrije verenigingen. Het is echter nog voorbarig dit als een precedent te beschouwen.

Hét punt op de agenda was dan ook de *eigen jaarwerking*.

Twee mensen hadden gehoor gegeven aan de vraag van de vrijgestelde om hun visie op de kringraad naar voor te brengen. We geven hier deze visies in het kort weer :

Mark Rooman van Pedagogie.

Volgens hem zit in de basisvisie op de kringraad altijd een politiek aspect vast (hoewel hij dit woord niet graag gebruikt).

Twee rode draden moesten lopen door de werking van de kringraad heen:

- 1) het uitwerken van opties en opvattingen van een kringraad.
- 2) een evaluatie van de werking door een vergelijken met de theoretische opvattingen en opties.

Verder meent Mark dat voor eens en altijd dient gesteld te worden dat de raad per definitie representatief is. De kringraad heeft eigenlijk toch geen macht, hij is alleen een adviesgevend orgaan. Zijn enige morele macht ligt in de standpunten die hij inneemt als vertegenwoordiger van de studenten indien zijn richtlijnen worden opgevolgd.

Terrie Verbiest van Politica.

Hij verwittigde op voorhand voor het abstracte niveau van zijn terdege voorbereide tekst.

Volgens hem is de kringraad een politiek wapen (hij was niet vies van het woord politiek).

De leden van de raad hebben zegingskracht. Deze vermeerderd in de mate meer leden tot een eensgezind standpunt komen en er zich in hun faculteit ook aan houden. We mogen niet vergeten dat de student nog altijd in een bevoordeeld-

de situatie zit. Daarom moet hij ijveren voor een volksgerichte unie die dan gesitueerd dient te worden in een mensgerichte mij. Studenten moeten zich dan ook binnen en buiten het-onderwijs verzetten tegen konservatisme, technokratisering, dehumanisering en uitbuiting. Een van de eerste voorwaarden hierbij is dat de student zich niet afsluit van de maatschappij, de unie doet dit ook (cf. de relatie unie-industrie).

derwijs.

de rijkdom van de kringraad is zijn pluraliteit, men moet ook reageren tegen *progressisme*.

het standpunt mag niet te vaag en niet te globaal zijn en dat te vermijden is een zwaar probleem.

het probleem van de vertegenwoordiging zou kunnen opgelost worden door het beleid te toetsen aan de basis (enquetes ...)

Na deze discussie trachtte de voorzitter nog eens de kerngedachten samen te vatten :

i.v.m. de representativiteit van de kringraad, kan men zich de vraag stellen " wij zijn het (soms mn, soms meer) , *blijven* we het? de vraag rond het pluralisme : is de kringraad louter een verzameling vertegenwoordigers of worden basisstandpunten bij meerderheid genomen ?

Uit deze discussie kan alvast één ding met zekerheid vastgesteld worden , nl. dat *niet* tot nog toe zeker is omtrent een beleidsweg die de kringraad zou volgen. De vrijgestelde verzocht iedereen over deze discussie na te denken om daarna er over verder te praten. Wij houden je op de hoogte.

Hierop volgde een discussie met als voornaamste reacties : de kringraad moet ook forum zijn voor allerlei dingen.

In het achterhoofd moeten we altijd een politieke visie houden: nl. de democratisering van het on-

vervolg van p. 2

de maatschappelijke ladder die haar ruimere deelname aan het onderwijs wou bekroond zien met een grotere participatie aan de besluitvorming. Vervelend was in ieder geval dat die verschuiving de aandacht heeft afgeleid van de problematiek van de onderwijskansen van arbeiderskinderen. Een tweede verklaring ligt bij de arbeidersbeweging. Waar zij tot omstreeks 1965 de demokratiseringsvisie volop steunde, is zij nadien - misschien niet in woorden, maar wel in daden - dit probleem gaan verwaarlozen. Men vraagt zich af waarom. Wellicht waren sommige leiders tevreden met het bereikte resultaat. Misschien ook stak er een gevoel

van machteloosheid achter omdat men ging inzien dat het demokratiseren van de toegang tot het onderwijs een hele trage weg is naar een grotere sociale gelijkheid. In ieder geval speelde de arbeidersbeweging daarmee in de kaart van de liberale beleidsmensen.

Als het forfait van de arbeidersbeweging te wijten is aan een tevredenheid met wat na 1954 bereikt is, dan is er wel degelijk sprake van een grove beoordelingsfout. Weliswaar heeft de demokratisering van de toegang tot het voortgezet onderwijs als gevolg gehad dat duizenden arbeiderskinderen de weg naar het hoger onderwijs gevonden hebben. Maar die dui-

zenden blijven, hoe dan ook, uitzonderingen op de algemene regel. Men vergeet niet dat van elke vijftig arbeiderskinderen van de leeftijdscategorie van 18 tot 23 jaar er maar één gaat studeren aan de universiteit; in de meerbegoede groepen loopt die verhouding op tot één op elke drie.

Bovendien loopt het aandeel van de arbeidersklasse in de studentenbevolking de laatste jaren weer terug. En ook de studiebeurzenpolitiek heeft bittere vruchten opgeleverd. Onlangs nog bleek uit de (schaarse gegevens die de dienst voor studietoelagen vrijgeeft dat duizenden studiebeurzen en honderde miljoenen franken naar jongeren zijn gegaan die van thuis uit nestelen in de top van

de maatschappelijke ladder. Meer dan woorden dat kunnen, illustreren onderstaande cijfers (ontleend aan een artikel van D.Coens in *De Gids op Maatschappelijk Gebied*, juni-juli 1976) dat ook hier het water altijd naar de zee loopt

Het is duidelijk : het debat over de verdeling van onderwijskansen moet opnieuw geopend worden. Eerst moet deze problematiek weer prioriteit krijgen in de eisenbundels van de arbeidersbeweging. Dan kan een parlementaire en buiten-parlementaire actie tegen de liberale visie van De Croo en van zijn opvolger tot stand komen.

L.Huysse.

Evolutie van het aantal verleende studiebeurzen en het totaal bedrag naar beroepscategorie en per jaar in het Nederlandse taalgebied voor de periode 1970-75 en voor het hoger onderwijs (verdeling % en totaal in absolute cijfers)

KATEGORIE	1970-1971		1971-1972		1972-1973		1973-1974		1974-1975	
	aantal diebeurzen	stu-bedrag	aantal diebeurzen	stu-bedrag	aantal diebeurzen	stu-bedrag	aantal diebeurzen	stu-bedrag	aantal diebeurzen	stu-bedrag
arbeiders	24,5	23,5	25,4	24,4	25,8	24,6	25,9	24,4	27,1	25,5
bedienden	32,8	28,4	32,7	28,2	33,3	28,4	33,5	28,5	33,3	28,7
handelaars	6,9	7,0	6,9	6,4	6,4	6,6	6,3	6,5	6,0	6,3
ambachtslui	2,8	2,6	2,5	2,4	2,4	2,4	2,3	3,3	2,5	2,5
vrije beroepen	4,3	4,3	3,9	3,8	3,6	3,5	3,5	3,6	3,6	3,6
landbouwers	8,8	10,9	8,7	10,6	8,8	11,4	8,5	10,7	8,5	10,3
op rust gesteld	9,5	12,3	10,1	13,3	10,4	13,6	11,8	15,5	11,9	15,7
zonder beroep	2,7	3,6	3,0	4,0	1,9	2,7	1,6	2,4	1,3	2,0
in onderwijs	6,6	6,0	6,6	6,0	6,5	5,8	6,3	5,7	5,7	5,1
andere beroepen	1,1	1,4	0,4	0,5	0,8	1,0	0,3	0,5	0,2	0,3
TOTAAL	31189	539816201	32815	595553000	33790	680546500	34682	756330500	33489	779256800

Bron: persoonlijk meegedeeld antwoord op parlementaire vraag nr.79 van D.Coens d.d. 14/1/76 (ontvangen in mei 1976)

Gemiddeld bedrag per beroepscategorie van de studiebeurzen en per jaar in het hoger onderwijs in het Nederlands taalgebied voor de periode 1970-1975

KATEGORIE	1970-1971	1971-1972	1972-1973	1973-1974	1974-1975	INDEX
						1970-1971 = 100
arbeiders	16.516	17.338	19.195	20.559	21.839	132,2
bediende	14.996	15.660	17.154	18.567	20.054	133,8
handelaar	17.495	18.633	20.635	22.347	24.557	140,4
ambachtsman	16.153	17.102	19.615	21.498	23.233	143,8
vrij beroep	17.462	17.854	19.768	22.482	23.652	135,4
landbouwers	21.298	22.218	26.226	27.417	28.168	132,2
op rust gesteld	22.494	23.737	26.310	28.571	30.621	136,1
zonder beroep	23.276	24.823	27.999	32.740	37.054	159,2
in onderwijs	15.748	16.482	17.905	19.617	20.899	132,7
andere beroepen	23.620	22.614	26.565	36.848	41.574	176,0
gemiddeld	17.308	18.149	20.140	21.808	23.269	134,4

Bron: persoonlijk meegedeeld antwoord op parlementaire vraag nr.79 van D.Coens d.d. 14/1/76 (ontvangen in mei 1976)

DE SOMER OP GLAD IJS

vervolg van p. 1

male en ten overvloede verwezen naar het katholiek karakter van onze alma mater, waarover de rektor in zijn openingstoespraak van dit jaar het nog had: "Voor de volgende vijf jaar zullen wij zoals voorheen, vasthouden aan deze conceptie van een Katholieke universiteit, die wij zien als een denkcentrum binnen de Kerk, waar mensen in alle vrijheid voor hun opvattingen mogen uitkomen en ageren".

Overigens geldt deze vrijheid van ageren eerder voor de enen als voor de anderen. We herinneren ons nog dat eind vorig academiejaar twee eindejaarsstudenten geneeskunde voorlopig hun diploma werden geweigerd omdat ze stage liepen bij de AMADA-dokters te Hoboken. DE SOMER vindt dat de politieke opvattingen die de werking van deze groepspraktijk bepalen "een nadelige invloed uitoefent op de beroepsethiek van de latere geneesheren" en keurt de gedane beslissingen van enkele potentaten uit de fakulteit geneeskunde goed. Heeft de ex-cursus propaganda van racisten dan geen invloed op de 'ethiek' van de studenten in het algemeen?

Voorts heeft diezelfde overheid zowel voor de parlementsverkiezingen in 1973 als voor de on-

langs gehouden gemeenteraadsverkiezingen alle verkiezingsmeetings in de universitaire lokalen - of anders de lokalen van de kristelijke zuij, die bij monde van de C.V.P. ook aan de verkiezingen deelnam - verboden. Verder kregen de politieke studentenorganisaties, met uitzondering van het K.V.H.V., geen toelating om een 'voorstellingsstand' te plaatsen in de hallen naar aanleiding van de inschrijvingen. Konsekvent is men in alle geval niet. Of men korttelings naar de stembus moet, of men al dan niet een politieke organisatie is, is ter zake weinig dienend. Wat wel relevant is, is dat die politiek in geval van rassendiskriminatie alom wordt verworpen en verboden.

We kunnen stellen dat, gezien het medebeheer en de inspraak die de studenten kregen toebedeeld na '68, we op zijn minst medebeslissingsrecht kregen in dergelijke 'betwiste gevallen'. Trouwens de universitaire gebouwen behoren in wezen, in tegenstelling met de juridische logica, tot de gebruikers ervan, in de eerste plaats de studenten en verder het personeel. Het is dan ook aan dezelfde gebruikers te bepalen wat ermede gebeurt.

DE ACADEMISCHE OVERHEID EN DE RIJKSWAChT IN DE UNIVERSITAIRE GEBOUWEN.

Wat hierboven gesteld werd over het medebeslissingsrecht van de studenten in 'hete gevallen', geldt ook voor de éénmansbeslissing van DE SOMER om de rijkswacht op de campus binnen te halen. De rektor deed beroep op de rijkswacht op basis van het besluit van de academische raad van 8 december 1975: "Om te voorkomen dat de universitaire lokalen in periodes van agitatie tot wapensignalen worden omgevormd, zullen studenten die politieke vergaderingen wensen in te richten in lokalen van de universiteit, zich er schriftelijk toe verbinden dat zij geen wapenmateriaal (of wat als dusdanig

kan gebruikt worden: stokken, loden buizen, kettingen en dgl.) zullen binnenbrengen of zullen laten binnenbrengen. Aan groeperingen die deze verbintenis overtreden zullen in de toekomst geen lokalen meer worden toegekend". Dit besluit werd echter nooit toegepast en geen enkele organisator heeft ooit genoemde verbintenis moeten ondertekenen. De rektor kan zijn beslissing derhalve niet steunen op dit besluit, en derhalve ook niet de academische raad achter zich geschaard weten. Hij kan enkel deze beslissing genomen hebben vanuit zijn eigen positie als rektor.

DE RIJKSWAChT MAAKT VAN DE HAAR AANGEBODEN SITUATIE MISBRUIK:

1. De rijkswacht wikt en beschikt naar eigen willekeur.

Na de aanhoudingen aan de valk op donderdag 21 oktober, vormde zich een betoging uit de aanwezige toeschouwers, die doorheen stad trok als protest tegen de aanhoudingen en het binnentrekken van de rijkswacht in de Valk. In de Vesalius-

straat leek het alsof de rijkswacht zou chargeren. Veiligheids-halve oordeelden de betogers het terrein van het gebouwencomplex -pol.O.soc-AlmaII- op te trekken omdat het privé is. De rijkswacht volgde, iedereen rende de cercle binnen, de cercle werd omsingeld, de speciale geweren

voor polivinyll-kogels in aanslag. De rijkswacht probeerde de gesloten deuren te forceren, doch slaagde er niet in binnen te geraken. Wat was er gebeurd? Wat deed de rijkswacht in dit geval op de campus?

De B.O.B. had gewoon contact opgenomen met de academische overheid met de melding dat er zich 150 gewapende studenten in de kelders van de cercle bevonden, waarop de toelating werd verkregen. DAAR WAS ECHTER NIETS VAN AAN. Niemand had iets bij zich, noch stokken,

noch buizen, ... niets! M.a.w. zij die de aanduidingen geven aan de academische overheid en zij die de campus betreden zijn verenigd in één en hetzelfde orgaan: DE RIJKSWAChT. Wanneer de academische overheid dergelijke criteria hanteert dan heeft ze de zaak zelf niet meer in handen, dan bepaalt noch min noch meer de B.O.B. wanneer de rijkswacht ja dan nee op de campus zal verschijnen. De mogelijkheid tot dergelijke praktijken opent de

2. De rijkswacht maakt misbruik van het internationale kenteken van het Rode Kruis

Wanneer men iemand ontmoet in uniform met een rood kruis op een wit veld, vastgemaakt op de rug en de borst, kan men redelijkerwijze veronderstellen dat de aktiviteit van de persoon in kwestie erin bestaat gekwetsten op te sporen, te verzorgen en te vervoeren. Dat men dergelijke mensen ontmoet in de omgeving van rijkswachtop treden is eveneens normaal; de mogelijkheid dat gekwetsten moeten verzorgd worden bestaat. Het is echter hoogst abnormaal dat dergelijke personen mensen, die "de openbare orde verstoren" achtervolgen, afslagen en aanhouden, m.a.w. bij nader toezien rijkswachters blijken te zijn. Het is bijzonder grof dat van het

poort tot een willekeurige aanwezigheid van B.O.B. en rijkswacht in alle universitaire lokalen. Een situatie wordt in het leven geroepen, zoals die momenteel reeds bestaat in Louvain-la-neuve waar de rijkswacht onder alle mogelijke vormen dagelijks op de campus kan verschijnen tot op de kamers van de studenten toe. Er wordt geen fantasie verondersteld om aan te nemen dat de rijkswacht ook in Leuven niks lievers zou wensen.

vreedzaam karakter dat het rode kruis-insigne kenmerkt, misbruik wordt gemaakt om 'het gestelde doel te bereiken'. Niet alle middelen wettigen het doel. Dit is overigens ook de mening van het internationale rode kruis, die aan een onderzoekskommissie de opdracht zal geven deze misbruiken die in Leuven plaatsvonden en die sinds zeer korte tijd in voege zijn bij de rijkswacht, nader te onderzoeken.

Deze en andere gebeurtenissen zullen onvermijdelijk invloed hebben op de verhouding studenten-academische overheid; bewijze daarvan alleen al de beroering die errond ontstond vorige week. Binnen de studentenwereld zelf echter is de rondvraag nog niet af. Dat er echter spoed mee wordt gemaakt om zo vlug mogelijk tot een éénsgezind standpunt te komen.

ti ta tindemans

Omtrent de benoeming van Tindemans tot buitengewoon hoogleraar aan de K.U.Leuven - faculteit der Sociale Wetenschappen - is al heel wat verteld geworden.

De ene versie spreekt de andere tegen en het is dan ook niet onze bedoeling hier de algemeen-zalig-makende waarheid te komen vertellen. Uit al de geruchten die over deze benoeming de ronde doen, is

het onmogelijk om juist te weten hoe de vork nu in de steel zit. Temeer daar van hogerhand in alle talen gezwegen wordt over de juiste toestand.

Toch menen wij dat deze benoeming op minstens twee punten zeker en vast inkonsekvent is tegenover vroegere uitspraken van personen, betrokken bij deze benoeming.

de benoeming en de universiteit

Om tot buitengewoon hoogleraar benoemd te worden moet de kandidaat houder zijn van een doctoraat. De normale procedure is dat voor een open mandaat een vacature wordt uitgeschreven. Normaal is ook dat bij de bespreking van de benoeming (in de benoemingscommissie) voorrang gegeven wordt aan eigen doctors van de K.U.Leuven. Wij hebben deze vacature nooit gezien. Wie nu eigenlijk met Tindemans op de proppen is gekomen, blijft onduidelijk (en verschilt van versie tot versie) .

Voor ons is dit eigenlijk van minder belang. Feit is dat de Heer Tindemans zeker geen doctoraat beschikt. Er moest dus druk gezocht worden naar een omweg of achterpoort - anders had Leo enkel kunnen aangenomen worden als ... assistent-plaatsvervanger !

Het juridische omwegje werd dan ook gauw opgediept : de equivalentieregel, die zegt dat een bepaald aantal door de benoemingscommissie gecontroleerde publicaties gelijk zijn aan een doctoraat ... wat op zichzelf geen slechte regel is. Maar deze commissie moet toch wel zeer in het geheim vergaderd hebben , wat de vraag doet rijzen of ze wel vergaderd heeft. De publicaties van Tindemans werden dus officieel equivalent bevonden met een doctoraat.

Eigenaardig is wel dat desondanks de prof waarbij Leo zijn doctoraat dient te maken, iedereen die maar enige belangstelling vertoonde, ten stilligste verzekerde dat Leo zijn doctoraat nu toch al aardig opschoot.

Dit zijn echter allemaal de kleine kantjes van het voorval, het geschipper dat wel bij 50 % van de benoemingen aan dze unief zal

voorkomen. Erger is de inkonsekventie die bij onze facultaire en academische overheid kan vastgesteld worden. Op aandringen van de studenten werd o.a. door de rector zelf en door andere professoren gezegd dat profen die hun onderwijs- of onderzoeksbijt met politiek cumuleerden eens nader zouden moeten bekeken worden.

Een eerste vraag: en wat met de cumulus uit de industrie ? Het is hier echter niet de plaats om dit verder uit te werken. Maar over de politieke cumulus ... deze heren geven in het beste geval de helft van hun lessen zelf. Hierover onlangs ondervraagd, deed de rector erg verontwaardigd en beloofde maatregelen te zullen uitwerken.

Ook op facultair niveau werd door de 'gewone' profen deze stand van zaken erg gehekel. Het getuigt dan ook van een verregaande "hypocrisie" van de universitaire overheid om een politieke functionaris van dat kaliber binnen te halen. Iedereen weet natuurlijk de echte redenen:

welk een prestige geniet de unief niet wanneer zij een eerste minister in haar rangen heeft ?

het is altijd erg geschikt en hoogstaand (in hiërarchie wel te verstaan) politieke personages in zijn rangen te kunnen tellen. Hierbij - niet zonder leedvermaak een kanttekening : de vroegere politieke profen (Leemans, Van Mechelen en Van Elslande) hebben een deel van hun macht verloren op nationaal vlak; er moest dus naar een nieuwe kracht gezocht worden. De politieke ossen voor de universitaire kar werden moe, er moest dus een nieuwe prijsstier worden aangekocht.

tindemans en zijn benoeming

De preken of fictieve interviews van de eerste minister liggen ons nog vers in het geheugen : ieder moet besparingen doen, de buikriem aanhalen e.d. .

De politieke partijen slingerden elkaar vermeerderde resp. verminderde werkloosheidscijfers naar het hoofd, doch naar een echte remedie werd nauwelijks uitgekeken. Een paar maanden geleden werd dan de stageinschrijving voor de dopers als het wondermiddel aangekondigd. De resultaten zijn tot nu toe eerder pover, maar de regering Tindemans (en de premier in het bijzonder) heeft het toch als een pluim op haar hoed willen steken. Nu de heer Tindemans echter persoonlijk betrokken geraakt bij een al of niet open arbeidsplaats, werden de principes (die elke goede burger moet toepassen) in het onderste laatste geschoven en keept hij de plaats voor de neus van andere kandidaten weg in een niet eerlijke strijd.

Ik hoor u al opmerken dat dit ene plaatsje min of meer het nu waarachtig ook niet zal maken.

Afgezien van het feit dat dit een verkeerde redenering is, is het nog een stuk erger als de grote aanmaner tot civisme in hoogst eigen persoon feestelijk zijn voeten veegt aan zijn eigen richtlijnen. Dit moet zelfs degenen die tot hiertoe blind en stokdoof zijn geweest toch overtuigen: met deze man werd het inderdaad anders; deze man hanteert Twee maten en twee gewichten waar het het algemeen of persoonlijk belang betreft.

Tenslotte kan men zich afvragen hoe ernstig iemand het bestuur van zijn land in de kristijnd opneemt wanneer hij hier en daar voor zijn plezier en prestige nog wat schabbeljes kan bijnemen.

Wij hebben nu een prof aan de universiteit die ook nog eerste minister is, maar nooit een groot man zal zijn, laat staan een groot staatsman.

De prestigeuniversiteit kan op een aanwinst bogen, de universiteit als onderwijsinstelling is er niet mee gediend !

THE VC BIKE VERSUS THE USAF PHANTOM

THE BIKE IS WINNING IN VIETNAM IT CAN WIN IN LEUVEN

Te Gast bij de werkgroep "zachte technologie"

Uit het interview dat we hadden met twee afgestudeerden-technologen, trachten we nu in een eerste artikel deze werkgroep voor te stellen... waarna we een volgende keer wat dieper ingaan op hun actieterrein en tevens wat meer aandacht gaan schenken aan de ' biologisch dynamische landbouw'.

André, jij bent er van bij het begin bij geweest; kan je even situëren hoe het allemaal begonnen is ?

Dat moet 5 à 6 jaar terug geweest zijn, toen binnen de U.P. een interdisciplinaire groep - die nogal theoretisch werkte - samenkwam rond het probleem " mens, techniek en samenleving ". Het was toen nog allemaal niet op een bepaald doel gericht; wel werd de toen heersende nostalgie rond die drie facetten wat van naderbij bekeken.

De werkgroep werkte dat jaar vooral rond het boek " Techniek en Ethiek van Schoenmakers " .

Er volgden uitlopers naar een kleine groep die zich bezig hield met de binding ' kapitaal en techniek ' (technologie wordt geïntendeerd en gestuurd door kapitaal-spuisers) .

De eigenlijke start vond plaats het jaar daarop op een congres in Twente (Enschede) waar 4 mensen van de Leuvense werkgroep aanwezig waren.

Dat congres liep onder de titel ' A new technology for a new society ' en we hebben daar heel wat interessante mensen ontmoet die ons een ruimer beeld meegaven van wat ' soft technologie ' betekende.

Ik herinner me nog, vertelt André dat we daar op een groot grasperk met een prachtige fontein plannen hebben zitten smeden voor onze werking in Leuven.

Frans valt in .

Eén van de grote filosofen van de Z.T., Peter Harper (A radical Technology), was daar ook aanwezig. Hij richtte er een aantal werkgroepen op om eens te zien hoe we van de congresplaats een soort zelfvoorzienende gemeenschap konden maken. Erg tof en leerzaam. De kernvraag die we ons daar stelden ' moeten we de maatschappij veranderen door de techniek of is het omgekeerd ? ' werd tevens

aangeraakt door Ing. Hans Peeters die daarmee zijn eerste spreekbeurt gaf over het thema Z.T. .

Je moet weten dat het toen net de periode was van het Rapport van de Club van Rome, de Milieueconferentie van Stockholm ... de Blauwdruk voor Overleving was klaar in Engeland en de Kleine Aarde was pas gesticht. Dus wel een geschikt moment om over zulke dingen te praten. Vanuit de daar opgedane ideeën en ervaringen, besloten we toen ook in Leuven met een werkgroep Zachte Technologie te starten.

Is er na dat congres wat overgebleven van die internationale contacten ?

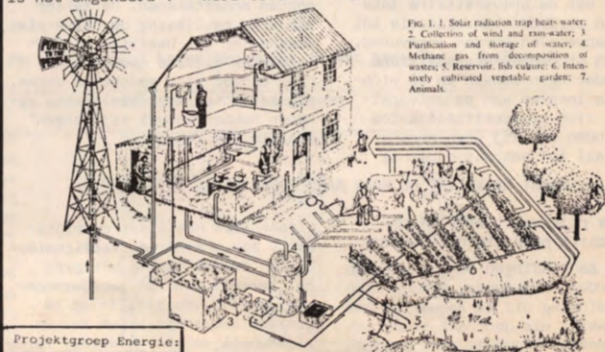
Wel, we zijn toen systematisch allerhande publicaties begonnen doornemen, vnl. uit Engeland, Nederland en Amerika waar trouwens het klimaat t.o.v. dit soort wetenschap veel gunstiger is dan bij ons bv. .

Dan zijn we begonnen nadenken over de opleiding tot wetenschappelijke vorsers en zijn we die vorming van uit een heel andere kontekst gaan bekijken.

We legden contact met andere groepen en we zijn tevens regelmatig aanwezig geweest en nu nog op vele buitenlandse congressen (London, Parijs, contact met de werkgroep van Schumacker ...).

André waagt zich even aan een vlot uitloperje.

' Schumacker heeft nogal wat gedacht en gewerkt rond een bepaald aspect ' aangepaste technologie voor ontwikkelingslanden ' ; en daaronder groeide het werkteam ATOL (Vlamingenstraat 5 te Leuven) . Nu trachten we daar op studentenniveau een groep rond uit te bouwen.

Projectgroep Energie:

In VETO 19 en 20, jg.2 werd, naar aanleiding van de V.V.S.-verkiezingen, omschreven wat V.V.S. is. We willen dit hier kort herhalen om het onderstaande artikel van V.V.S.-regio Leuven beter te kunnen situeren.

V.V.S. (Vereniging van Vlaamse Studenten) is het officiële orgaan dat de Vlaamse studenten van het Hoger Onderwijs (uniefs en NUHO) vertegenwoordigt naar de nationale overheid toe; als zodanig zetelt V.V.S. in de Nationale Jeugdgraad, om er de belangen van de studenten te verdedigen.

V.V.S. heeft een dubbele structuur: enerzijds een juridische en anderzijds een feitelijke. V.V.S. is een v.z.w. die tot vorig jaar haar lidgelden rechtstreeks van de onderwijzende instellingen verkreeg à rato van 5 fr. per ingeschreven student. Omwille van de herziening van de subsidiëeringscriteria door de overheidsinstelling (Bestuur voor Jeugdvorming) moest V.V.S. vorig jaar overgaan tot het vragen van rechtstreeks lidgeld van de leden zelf (50 fr.). Deze leden komen jaarlijks in een algemene vergadering bijeen, zoals het voor elke v.z.w. nodig is.

In de feitelijke structuur is er niets veranderd. Als vertegenwoordigend orgaan is V.V.S. georganiseerd zoals de vorige jaren. D.w.z. Jaarlijks wordt een ploeg verkozen op basis van regionale en nationale verkiezingen in open vergaderingen, en dit aan de hand van een programma (te gepaster tijd zal de concrete verkiezingsprocedure uitgelegd worden). Er is nationaal een permanent sekretariaat (Koopliedenstraat 20, 1000 Brussel), dat voor coördinatie zorgt en zijn infrastructuur ter beschikking stelt aan de studenten.

Wat V.V.S. dit jaar concreet in petto heeft, lees je hieronder; het is het programma van Tendens, de organisatie die dit jaar de verkiezingen won.

werkgroepen aller fakulteiten: verenig u!

1. Weet je nog...het V.V.S.-congres in den Alma?

Op 29 april jl. bij de verkiezingen voor een nieuwe V.V.S.-ploeg, presenteerde Tendens (= C.V.A., RAL/SJW, Werkgroep Arbeid) een uitgewerkt programma: "Voor een democratische organisatie van de Vlaamse Studentenbeweging". In de campagne werd de klemtoon gelegd op de politieke keuze die dit keer moest gebeuren: op welke manier moet de studentenbeweging verder uitgebouwd worden?

Zowel in Leuven (waar men de talrijkste opkomst in zeven jaar noteerde), als nationaal, slaagde Tendens erin een absolute meerderheid voor zijn voorstel te winnen (M.L.B. - Marxistisch Leninistische Beweging - en D.S.F. - Democratisch Studentenfront - waren de andere kandidaten).

Nu Tendens alléén de V.V.S.-ploeg runt, is er geen ekskuis meer om ons programma slechts fragmentair uit te voeren. Zoals je je herinnert, is het programma gebaseerd op de vaststelling dat de fundamentele ongelijkheid in onze

samenleving deze is tussen de bezitters van produktiemiddelen en de anderen, die daarvoor niet anders kunnen dan hun arbeidskracht te verhuren in ruil voor een loon. De strijd tegen het onderwijssysteem van deze maatschappij is dan de specifieke bijdrage van de studenten op hun eigen terrein, in het geheel van de algemene strijd van de arbeidersbeweging voor een nieuwe, democratisch-socialistische samenleving.

De twee voornaamste taken die volgens Tendens in de huidige fase van die strijd weggelegd zijn voor V.V.S. - de overkoepelende structuur van de studentenbeweging - bestaan hierin:

- streven naar democratische en autonome structurering van maseale akties. D.w.z. fakultaire aktiekomitees, die verantwoording afleggen t.o.v. algemene vergaderingen, en die deleegde vertegenwoordigers naar centrale komitees. Hierover gaan we niet uitweiden.
- een sgm. "permanente werking". Hoe wij dit opvatten, verduidelijken we nu.

2. Waar staat de studentenbeweging vandaag?

Wij gaan ervan uit dat een groot deel van de politiek bewuste studenten zich bezighoudt met "een werking naar de diepte in de fakulteiten" en met "fundamenteel politizeringswerk, elk op zijn eigen specifieke problematiek" (1). "Alhoewel de noodzaak vaak wordt gevoeld om ervaringen uit te wisselen of gezamenlijke akties op touw te zetten, is de communicatie vaak erg moeilijk". In deze situatie van min of meer geïsoleerde werkgroepen rond

uiteenlopende problemen, die elk op zich wel waardevolle resultaten bereiken, ontstond de wil van Tendens om een permanente V.V.S. werking uit te bouwen. Algemeen houdt dit in dat V.V.S. "infrastructuur biedt en koördineert". Preciezer: "het stimuleren van basiswerkgroepen aan de fakulteiten, en het mogelijk maken van onderlinge contacten tussen gelijkaardige groepen van verschillende uniefs".

3. Een concreet voorstel: de Regionale Koördinatie - Leuven

In Leuven willen wij komen tot een samenbundeling van de bestaande en de nog op te richten werkgroepen allerhande. Dit zijn overwegend studiegroepen rond de maatschappelijke positie van de universiteairen: bv. gezondheidszorg, psychologie, wetwinkel, maatschappij en opvoeding, enz.;

of rond verwaarloosde wetenschaps-terreinen: bv. "Polek" (ekonomie), "palfijn" (geneeskunde), arbeidersstrijd (pol & soc). In onze opvatting zou de Regionale Koördinatie samengesteld zijn uit geïnteresseerden uit dergelijke groepen, die vrijwillig daaraan willen meewerken. Het

doel van de samenwerking zou zijn: aan elkaar doorgeven van de resultaten, de konklusies van je studiewerk, je initiatieven. Omdat iedereen aan een deelproblematiek van de ganse studentenbeweging werkt, kan een samenbundeling van analyses en inzichten leiden tot een duidelijker, geïntegreerd en juist zicht op de vraag "wie zijn wij en waar staan wij als studenten in deze maatschappij?"

Zo'n globale visie is volgens ons van veel nut voor een verbetering van de manier waarop studenten gewoonlijk akties voeren, voor een preciezere definiëring van ons eigen programma, dat al jarenlang telkens op dezelfde - bijna afgezegde - thema's terugvalt. Samengevat: het eerste doel van de regionale koördinatie is een verhoging van ons theoretisch inzicht in de positie en de rol van de studentenbeweging. Daarnaast biedt dit project verdere perspectieven. Het spontaneïsme dat de meeste studentenakties kenmerkt (plotse opflakking - slordige studie - snelle uitdoving) kan doorbroken worden. Meestal gaat het om laattijdige reakties op bijna-besliste maatregelen, de

direkte eisen worden niet afgedwongen, de beweging valt stil, ontgoocheling ...

De permanente werking die wij voorstellen, maakt een grondige voorbereiding van akties mogelijk.

Wij zullen ons niet meer laten verrassen, maar op voorhand klaarstaan met een analyse en een strategie die gedragen worden door een brede groep studenten (bvb. momenteel i.v.m. numerus clausus-plannen voor de unief).

Bovendien is zo'n regionale coördinatie een niet te onderschatten samenbundeling van mankracht met een reële basis in de fakulteiten. Dit vergemakkelijkt en -vooral- versmijdt de mobilisatie aanzienlijk. Cfr. vorig jaar kostte het 4 à 5 weken hard werk van een kleine kern om de aktie De Croo-Humblet op gang te brengen - een aktie nochtans waar bijna iedereen achter stond.

Samengevat: de tweede belangrijke rol van de regionale koördinatie is het snel en efficiënt opbouwen van democratische aktiestrukturen. Dit verzekert de autonomie van de studentenbeweging t.o.v. de politieke organisaties.

4. Bijkomende voordelen.

De verschillende werkgroepen worden uit de isolatie gehaald, een frekwente oorzaak van verdwijning. Ze kunnen de werking op hun eigen terrein verbeteren door de feedback en het contact met de anderen. Ze worden ingeschakeld in een ruimer geheel. VVS wordt i.p.v. een papieren organisatie die enkel bij jaarlijkse kongressen zijn kop opsteekt, weer een zenuwcentrum,

een verzamelplaats van alle strekkingen uit de progressieve studentenbeweging, een forum van discussie, en een springplank voor de aktie. Een bredere groep mensen wordt rechtstreeks betrokken bij het doordenken van onze problemen, bij het plannen van akties en bij het opstellen van een eigen programma en een bewuste strategie.

5. Besluit en oproep.

De tendens denkt dat alle progressieve studenten in Leuven er belang bij hebben mee te werken aan het uitvoeren van dit project, omdat een reële koördinatie - in daden, met resultaat - slechts kan lukken wanneer de basisgroepen, waar alles uiteindelijk op steunt, daar concreet aan participeren. Wij menen dat elke werk-, studie-, of aktiegroep zich aangesproken kan voelen door het perspectief dat wij bieden: een beter gedokumenteerd en meer parate studentenbeweging, autonoom en democratisch gestructureerd. Om vvs als zodanig - en dit pro-

gramma in het bijzonder - bekend te maken op ruime schaal, en een eerste gedachtenwisseling te hebben omtrent de gepresenteerde ideeën, organiseren we een vvs-meting: "Voor een nieuw offensief van de studentenbeweging in het begin van november. Iedereen is van harte welkom, uiteraard. Geïnteresseerden uit de werkgroepen kunnen nu al eens contact opnemen met mensen uit de Tendens-organisaties, en meer bepaald met: Jo Algoed of Marties Smets, Schreursvest 63, Heverlee. tel. 016/22.91.93.

(1) Deze en volgende citaten komen uit de brochure: Tendens: voor een democratische organisatie van de Vlaamse Studentenbeweging extra nummer van de "Rooje Reu", Brussel, maart 76

SPORT-INFO

Terugreis: vertrek uit Aosta op 2 januari in de avond.

Prijs: 9000 Fr omvat:

- reis per bus naar en in Italië (alle verplaatsingen en uitstappen)
- vol pension in 1ste klasse hotel (Rank Ketten) met speciaal Kerstavondmenu en oudejaarsavondviering met feestmaal (orkest)
- 4 uur skiles per dag
- verzekering:
  - gratis voor studenten met sportkaart
  - 180 Fr voor personeel met sportkaart

Niet inbegrepen:

- eventuele-huur ski's en skischoenen.
- abonnement op skiliften.

Verdere inlichtingen en inschrijvingen op het Sportsekretariaat (9-12 u. en 13-18 u.). De eerste 70 personen worden aangenomen.

Vanaf 25 oktober zal het Sportcentrum open blijven tot 12 uur 's avonds op dinsdag, woensdag en donderdag.

WINTERSPORT

Het Sportsekretariaat richt dit jaar voor het eerst een skivakantie met lessen in voor studenten en personeelsleden van de K.U. Leuven.

Afreis: 22 december in de avond, per bus.

Verblijf: Hotel Valle d' Aosta te Aosta (Italië).

strijdkultuur

Sinds kort staat de verdediging en de opbouw van de strijdkultuur op de dagorde van iedereen, die zich met de ontwikkeling van onze maatschappij in socialistische zin bezig houdt. Toch vragen velen zich nog terecht af wat Strijdkultuur is? Vele individuen (dichters, schrijvers, komponisten, ...) en groepen (filmers, toneelgroepen, ...) houden zich reeds lang met Strijdkultuur bezig. Maar pas in de laatste jaren is het besef gegroeid dat al deze "kunstenaars" iets gemeenschappelijk nastreven. Iets gemeenschappelijk dat zich onder de noemer "Strijdkultuur" laat verenigen. Zij worstelen allen met het probleem: hoe ons werk verbinden met de strijd van de arbeiders tegen de kapitalistische maatschappij? Zodanig dat dit werk niet alleen een ondersteuning voor die strijd is, maar ook een daadwerkelijke deelname eraan. Het is enkel door het tot stand brengen van deze dat het mogelijk wordt de integratie van onze kulturele bezigheden in het burgerlijk kultureel bestel te beletten. Rekening houdend met het feit dat het geheel van de arbeidersklasse nog geen anti-kapitalistisch bewustzijn heeft bestaat er dus op dit moment geen enkele garantie dat deze cultuur in werkelijkheid anti-kapitalistische inhoud heeft. Bijgevolg kan hier de definitie die Morgenrood (socialistisch koor uit Rotterdam) gaf, hernomen worden nl. dat deze cultuur gericht moet zijn op de ondersteuning van de strijd voor de vorming van een socialistische maatschappij. Een dergelijke cultuur verbindt zich dus met arbeiders en organisaties die zich op de arbeidersklasse beroepen, die resoluut een anti-kapitalistisch standpunt innemen, en daarvoor strijden. Het is in dat licht dat de deelname van de werkgroep aan activiteiten zoals de Internationale Nieuwe Scene en de Latijns-Amerikaanse solidariteitsmaand belangrijk is.

Werkgroep Strijdkultuur
H. Geeststraat, 90 Leuven.

OVER MISTERO BUFFO, JONGLEURS VROEGER EN NU.

- met Charles Cornette en Hilde Uitterlinden.

De termen jongleurs en jonglerie zijn voor velen al geen vreemde woorden meer. Ze grijpen immers terug naar een van de meest authentieke vormen van theater, toen er nog voor de kerk en op de marktplaatsen werd gespeeld. Die jongleurs waren meestal niet zomaar grapjessen en potsenmakers. Zij gebruikten hun technieken om genadeloos alle onrecht in de wereld aan de kaak te stellen en de misbruiken van de machthebbers op de korrel te nemen. Het is niet te verwonderen dat ze dan ook vaak moesten vluchten en in de gevangenis en zelfs op de brandstapel terecht kwamen. Het is ook niet vreemd dat in deze tijd van internationale crisis, waarin alle vanzelfsprekendheden in vraag worden gesteld, ook het theater met zijn authentieke conditie wordt gekonfronteerd en dat de jonglerie als vorm weer aan de orde komt.

"Over Mistero Buffo, jongleurs van vroeger en nu" is zowat de geïllustreerde geschiedenis van de

jongleur. Aan de hand van 'een aantal oude jonglerien, waarvan er al enkele in de Mistero Buffo van de Nieuwe Scene te zien waren en ook een paar hedendaagse monologen, wordt een beeld opgehangen van wat het theater in zijn meest eenvoudige vorm kan betekenen. Over de meest fundamentele keuze die elke jongleur door de eeuwen heeft gemaakt: de ontevredenheid en de onrechtvaardigheden, die de mensen ervaren, analyseren en langs de allegorie en het gedramatiseerd verhaal naar het publiek terugspelen om daardoor de tegenstellingen en de wontoestanden in de maatschappij scherper te stellen. Het werk van Dario Fo is voor dit spektakel wel de grootste bron geweest. Immers sinds jaren brengt hij in Italië dergelijke oude en nieuwe jonglerien die hij zoekt, herwerkt of herschrijft, in zijn spektakel Mistero Buffo. De grondslag van dit soort spektakels is niet zozeer een bloemlezing te geven van oude en moderne monologen maar veel eerder de betekenis van deze theatervorm in onze wereld van macht en manipulatie en de mogelijkheid om bij te dragen aan een fundamentele verandering.

feite slechts tien frank. De drie resterende franken leggen we opzij voor de artiest. En tegelijkertijd vragen we jullie ook iets te geven. Naargelang je kan missen en naargelang je de muziek apprecieert. We hopen later, wanneer de traditie (weer) is gevestigd van optredens in de Pimpel, meer te kunnen betalen. Dus dat ligt zowel bij ons als bij jullie, als bij de artiesten.

Dus vragen we je als je zelf wil optreden, kom eens langs. Als je iemand kent die wil optreden, breng 'em mee. Wij vragen op onze beurt dat je dan naam en adres aan de toog geeft en dat je op voorhand eens een kwartiertje komt spelen. We hopen ook in de toekomst tentoonstellingen te houden van tekeningen, schilderijen en dergelijke. Ook hiervoor geldt een zelfde oproep. En uiteraard zijn verdere ideeën altijd welkom...

DE PIMPEL

KOLLEKTIEF internationale

"Harlekijn knecht van twee meesters" is het bekendste stuk van Carlo Goldoni. "Carlo Goldoni - geboren in Venetië 1707 - advocaat - schreef tussen zijn praktijk door stukken voor verschillende Italiaanse theatergezelschappen. Hij wordt in 1762 uitgenodigd aan het hof van de koning van Frankrijk als leraar van de kroonprins. Hij stierf enkele jaren na de Franse revolutie (1793). Hij is wellicht de bekendste auteur van de zogenaamde Commedia dell'Arte (letterlijk: de kunstige komedie). Commedia dell'Arte kan men het best omschrijven als de veredelde vorm van het traditionele volkstheater dat werd gespeeld op de marktplaatsen door "Zani's", jongleurs enz. en waarin het estitisme en de aandacht voor de vorm, de inhoud totaal is gaan verdringen. Wij hebben het stuk "Harlekijn, knecht van twee meesters" als vertrekpunt genomen en we zijn uiteindelijk tot "Harlekijn noch knecht noch meester" gekomen, en dit om een inzicht te krijgen in de functie van de mensen die vandaag de dag in het theater werkzaam zijn. Een inzicht in hun begrenzingen, hun mogelijkheden en de compromissen die hen verplichten hun idealen op te offeren aan de noden van de dagelijkse realiteit.

De "Commedia dell'Arte" is het bestaardkind van het volkstheater. Het volkstheater is het theater dat de problemen vertelt van het volk, zoals ze gezien en geschreven werden door de schrijvers die de kant van het volk hadden gekozen. De Commedia dell'Arte houdt daar alleen de vormtaal van over en wordt vrij snel een gekunsteld inhoudsloos theater. Op dat ogenblik worden nieuwe teksten geboren het zijn geen scheppingen meer van de schrijvers van het volk maar van de schrijvers van het gezag. Deze teksten hebben in wezen van dit theater een museumstuk gemaakt.

In onze voorstelling zien we hoe de acteurs op een bepaald ogenblik enkel nog aan het zoeken zijn naar de esthetische vormelijkheid en dat, uitsluitend om het publiek te verbazen, te fascineren en te behagen met uitwendige aspecten. Hun ware aard en afkomst houdt echter de bovenhand en maakt deze pogingen onvermijdelijk tot een belachelijk absurde zaak. Wanneer zij zich daarvan bewust worden zullen zij terug op markten en pleinen de echte problemen van het volk gaan spelen. Zij zullen dan ook onvermijdelijk de repressie ondergaan van de machthebbers waaraan zij verzaakt hebben.

Het is het verhaal van een groep toneelspelers maar het kan evengoed de geschiedenis zijn van een groep arbeiders of van iedere groep die zich van zijn onderdrukte conditie bewust wordt. Zoals in de oude "Canevaggio's" (Kaneva's in het Nederlands d.w.z. scenario's) is de drijfveer van de theatrale machine de honger. In eerste instantie zien we de spelers zoeken naar oplossingen gebaseerd op hun eigen individualisme en egoïsme, met de gemakkelijke instinctieve beweegredenen: elk voor zichzelf. De prak-

tijk brengt hen echter tot de noodzaak om samen te handelen, zich te organiseren en een te zijn in de strijd. Dit niet alleen om te overleven, maar ook om een echte andere wereld te kunnen maken. Een wereld waarin men weliswaar minder consumeerd, met minder valse welvaart, maar ook met minder dieven aan de macht. Een wereld, zoals op een gegeven moment in het stuk gezegd wordt, waarin wij allen die tijden lang alleen maar de machthebbers onderhielden, eindelijk onszelf zullen onderhouden. Onze eigen huizen bouwen, onze eigen produktie in handen nemen, ons eigen leven in handen nemen. Een leven van gelukkige mensen waarin de zin om te lachen en vreugde te maken op elk ogenblik zomaar kan opborrelen als het water uit een bron, en waarin de zin om echt te leven kan openbarsten in een groot feest. Een wereld waarin men zelfs in het werk vreugde schept maar dan echt menselijk werk en geen verwaasde afstompende arbeid. Het is onze betrachting dat de acteurs de valstrik van "Het theater om het theater" zullen negeren en teruggaan naar de marktplaats om de geschiedenis van het volk te spelen.

Het is niet aan ons om te belezen en te onderwijzen, daarom hebben wij gekozen voor "een situatietheater" waarin niet de personages de theatermachine op gang brengen maar wel de situatie zelf. De gebeurtenissen bepalen dit theatrale mechanisme, de personages belanden in het mechanisme en worden de radertjes die de machine doen ronddraaien. Deze keuze heeft niets te maken met het theater als vak, want vakkundigheid is van het grootste belang, het is een kulturele keuze nl. samen te kiezen hoe we moeten leven. Immers situatietheater betekent een geschiedenis tonen en niet beleven. Het bekomert zich niet om het drama dat in de enkeling wordt geboren uit zijn eigen individuele problemen tegenover de andere maar wel om de problemen van allen binnen een gemeenschappelijk probleem. D.w.z.: het probleem van "Wij - de gemeenschap" tegenover "Ik - individualisme". Vandaar een andere visie op de cultuur, een andere kijk op theater, meer zelfs een tegenovergesteld theaterconcept. Een klasstheater en niet een theater boven de klasse. Een theater dat leeft en werkt met een exacte taal: de taal van het proletariaat en niet een theater dat boven alles staat, boven alles en boven iedereen. Het stuk zoals ik het geschreven heb is tot aan de versie waartoe we uiteindelijk zijn gekomen grondig en fundamenteel veranderd. Dit niet alleen door de discussies binnen het Kollektief van de Internationale Nieuwe Scene en met de cooperatieve glulleri teatre populaire waarmee ik in Italië werk, maar vooral dankzij de inbreng van het publiek tijdens de debatten die wij na de voorstelling hielden - een dusdanige konstruktieve inbreng dat wij er toe kwamen het stuk helemaal te herschrijven. Wie de eerste versie van dit stuk zag kan dat getuigen. Naar onze mening is dat een juiste weg om tot een "kol-

vervolg p. 7

nieuwe scene

Waarom richten wij optredens in? Gewoon om mensen de gelegenheid te geven in een kafee muziek te spelen, wat inderdaad een zeldzaamheid wordt. Wat 1 spijtige zaak is.

Anderzijds om nog niet zo bekende artiesten de kans te geven voor een publiek te spelen. Ten derde om jullie, bezoekers, een fijne avond te bezorgen.

Hoe financieren wij deze avonden, vermits we niet bepaald steenrijk zijn. We verkopen de pinten aan de normale prijs, maar rekenen in

HARLEKIJN NOCH KNECHT NOCH MEESTER

van ARTURO CORSO

Hilde Uitterlinden, Reinhold Declair, Caroline van Gastel, Charles Cornette, Jan Declair, Filip Van Luchene, Paul Wuyts, Flor Hermans, Bernard Van Lent, Edwig Claes

-naar een oorspronkelijk stuk van Arturo Corso : Arlecchino, scegli il padrone.

Hoe Harlekijn en zijn gezellen aan den lijve ondervinden dat de wereld van machthebbers en onderdanen hen voor een onverbidelijke keuzestelt : ofwel het keurslijf van die meesterschappij aanvaarden of rigoreus elke onrechtvaardigheid in vraag stellen met alle konsekwenties vanden.

Het verhaal vertelt hoe een aantal mensen in de gevangenis zijn terecht gekomen om heel uiteenlopende redenen. Hoe zij gratie verkrijgen en daarna besluiten hun wederervaren door te vertellen, teneinde de mensen voor de gevangenis en de machtige arm (der wet te behoeden. Ze proberen dat langs de theatervorm, immers een van hen is Harlekijn, hij weet alles van die mededelingsvorm af, het is altijd zijn vak geweest. Hij voert dan ook het hoge woord in de discussies en op de repetities.

Al gauw blijkt echter dat de theatrale bagage die Harlekijn opdringt niets meer mer de realiteit van hun problematiek te maken heeft. De stukken die hij voorstelt handelen alleen over rijkemensintriges of over de fratsen van onderdanige knechten en meiden die heel kruiperig doen uit eigenbelang. Als er op

de macht kritiek wordt uitgeoefend gebeurt dat in die stukken ook hoogstens erg voorzichtig en bedekt. Zelfs de manier waarop Harlekijn de stukken wil gespeeld zien blijkt mijlenver af te staan van de ervaringen die de troep wil vertellen. De gevestigde orde is daarenboven heel tolerant, zij kan zich die ongevaarlijke kritiek best veroorloven, maar wanneer de troep die perken van tolerantie te buiten gaat en het volk tot verzet en opstandigheid aanspoort wordt het wel menens. Het hele gezelschap wordt terug achter de tralies gezet.

Hun ervaringen zijn echter wel een les geweest en een aansporing voor allen die de onrechtvaardigheid van de meesterschappij uit de wereld willen: zolang we verdeeld blijven kunnen we niets tegen het systeem inbrengen, we moeten ons organiseren om samen de sterkste te worden. In het stuk werd naast een aantal documenten en citaten uit de toneelstukken van Goldoni, vooral gegrepen naar heel oorspronkelijke bronnen van volktheater, in dit geval de werken van Ruzante, waarvan de problematiek nu meer dan ooit aktueel blijkt te zijn, net zoals de voornaamste rollen van de commedia dell'arte, die misschien wel van plunje zijn veranderd, maar zeker niet van karakter.

Hi there!
How are you going in Leuven? Finally settled?
Well, we've got something special coming on the fourth of November. You are invited to our FOLKLORISTIC EVENING at the Cercle (CIEE) to meet friends and make new ones, to dance and enjoy yourself. There 'll be some groups from India, Indonesia, Bali, America, the Netherlands and Belgium.
We start on the 4th and do hope there 'll be more in the next weeks, but therefore we need your help. Come and join our evening party and help us planning more activities. You're always welcome at our bar in the Bogaardenstraat 8
Greeting

Met een vernieuwde groep enthousiastelingen steekt I.S.O.L. dit jaar van wal in een poging studenten van allerlei nationaliteiten geregeld bij elkaar te brengen in een fijne, ongedwongen sfeer. Langzamerhand geraakt onze exotische ontmoetingsplaats (Bogaardenstraat 8) bekend waardoor onderlinge afspraken en initiatieven kunnen worden uitgebreed om dit jaar een goed gevuld programma te krijgen. Vanwege de mobiliteit van de vremde studenten moet elk jaar de konkrete planning opnieuw gebeuren, met nieuwe verantwoordelijken.

Daarom organiseert I.S.O.L. een eerste denderende, formidabele FOLKLORE-AVOND. Deze eerste avond samen moet het stratschot zijn van onze jaarwerking.

Vanaf die dag, 4 november, zullen enkele vrijwilligers de koppen bij elkaar steken met de bedoeling een aantal I.S.O.L.-activiteiten tot stand te brengen.

vervolg p. 6
lektief" theater te komen. De praktijk is noodzakelijk om eens en voorgoed het valse alibi van zij die in het theater werken vaak voorwenden, te ontcrachten. Het alibi waarmee zij hun gebrek aan wil tot echte verandering rechtvaardigen. De onwil om eens en voorgoed het masker af te zetten dat hen steeds verder wegbrengt van de mogelijkheid het theater in de vuist te nemen en een Harlekijn te worden in een wereld zonder knechten en zonder meesters.

A.Corso.

...film....

FILMFORUM HEVERLEE.
woensdag 3 november : Jeremy.

Deze film van Arthur Barron verhaalt de liefde tussen twee jonge mensen op weg naar de volwassenheid, die misschien juist in die liefde een stap zetten naar die volwassenheid, daarbij 'geholpen' door de situatie, nl het feit dat hun liefde onmogelijk wordt door feiten die volledig buiten henzelf liggen. Een film die de meest uiteenlopende reakties heeft gekregen: van meesterwerk tot 'zever'. Kijken en zelf oordelen!!!

dinsdag 9 november: Bonnie and Clyde. Zoals het verdedelings het zegt: roven en doden alsof dit de natuurlijkste zaak ter wereld is. Onder regie van Arthur Penn komen we hier Warren Beatty, Faye Dunaway, Gene Hackman en Gene Wilder tegen. Men zal onderhand wel het verhaal kennen van de gang van Clyde Barrow die in de dertiger jaren de schrik van de bankwereld waren, tot dat er een serieus jacht op werd gemaakt...

FILMKLUB PROJEKTA zal begin november beginnen met wekelijks draaien in Auditoria Vesalius. Op het programma staan o.m. Le Roe de Coeur, Chinatown, Macbeth....

WEGWIJZER

VAN VOLGENDE ABONNEES KREGEN WE HUN VETO-NUMMERS TERUG: VANDER VLIET Stef (opgegeven adres) E. Ruelensvest 128, 3030 Heverlee; VLOEBERGHES Staf, A. De Greefstr. 16, 3000 Leuven; SLEGGERS Luc K. M.A., Naamsestraat 122, 3000 Leuven.

Het juiste adres: graag op het administratief-adres van VETO. Wie helpt ons?

REDAKTIE

Sociale raad, Iscol. Sportraad, Kultuurraad en Kingraad.

lay-out : werkgroep Veto (?)

HAP

AFRODITE en DEMETER

De griekse godin Afrodite (die bij de Romeinen Venus heet) was een schoonheid, moeder van Eros en godin van het leven en de vruchtbaarheid. De myte verhaalt hoe zij uit het schuim van de zee is geboren. Hieruit blijkt wel dat het zeezout bijzondere eigenschappen bezit! Het eerste deel van dit stuk zal daarover handelen.

We weten dat het hele dierenrijk uit de zee is ontstaan, en dat zelfs de allereerste konglomeraten van organische molekulen hun bouwstenen haalden op van anorganische zouten uit de oerbrei. Door de eeuwen heen heeft men het belang van (zee)zout beseft; denken wij aan het zout-rantsoen van de Romeinse soldaat (salarium-waaruit ons salaris is ontstaan), aan de zee-waterkuren aan de Baltische Zee.

Over de heilzame werking van het sterk mineraalhoudend zoutwater bestaat geen twijfel: aktivatie van spijsvertering (Hoins), tegen tandbederf, tegen maagzwaren (Ehmke), tijdens en na zwangerschappen (Quinton), regulatie van maandstanden en noem maar op. Vermelden wij nog de indrukwekkende proeven van R. Quinton (begin deze eeuw). Quinton gaat er vanuit dat het inwendig organisch levensmilieu van dier en mens in wezen identiek is met het zee-water van de oerzeeën (zelfde konzentratie aan mineralen en zelfde relatief hoge temperatuur). Zijn proef met honden bestond erin grote hoeveelheden bloed te vervangen door gelijke volumina verdund zee-water of eenvoudig grote hoeveelheden zee-water in te spuiten. Telkens werd er bloedkleurstof (hemoglobine) bij gevormd, overleefden de honden het en gedroegen ze zich zelfs vitaler. Quinton wees echter op het belang van echt zee-water en veroordeelde scheikundige artefakten.

Er bestaat inderdaad een verschil tussen zeezout en tafelzout. Zeevissen sterven in een oplossing van keukenzout maar hun dood kan voorkomen worden door toevoeging van 1% zee-water. Het keukenzout is nl hetzelfde produkt als het door de industrie gebruikte natrium-chloride. Om een zo zuiver mogelijk zout te bekomen wordt het van alle bijzouten ontdaan en scheikundig behandeld. De 'voordelen' zijn dan dat het minder klontert en makkelijker strooit. We zien het scenario van witte suiker en wit brood zich herhalen. Zo komen wij bij Demeter, godin van de veldvruchten in het bijzonder het graan. Het kan ons nauwelijks verwonderen dat de Grieken speciaal voor het graan een godin hadden. Brood is een onvervangbaar basisvoedsel (in onze streken althans) waarvan we de verkrachting in de vorige aflevering hebben aangestipt. In Groot-Brittannië wordt al geruime tijd campagne gevoerd door de wereldberoemde kankerdeskundige Burkitt die wijst op het kausale verband tussen de consumptie van wit brood en ontstaan van tumoren in het spijsverteringsstelsel. Door de afwezigheid van cellulose vezels (0,31 gr voor 100 gr wit brood tegen 1,5 gr voor 100 gr volwaardig brood) wordt de tijd tussen opname en verwijdering van voedsel van 33 tot 83 uur verlengd, zodat de gifstoffen een zee van tijd hebben de omliggende cellen te infekteren. (een teveel aan cel-

lulose irrite het echter de darmen) Brood verstoppt dus niet: integendeel. Laten we nu eens nagaan hoe een gezond brood gebakken wordt. Allereerst is biologisch geteeld volwaardig graan nodig, het malen geschiedt met molenstenen en het bakken in houtovens en er wordt zeezout gebruikt. Het belangrijkste is echter de vervanging van gist door natuurdeseem. Om het deeg te doen rijzen kan men ofwel gist (saccharomycetes) toevoegen wat het brood verarmt door bepaalde bestanddelen te vernietigen (vitaminen bvb), ofwel natuurdesem toevoegen. Het graan bezit nl natuurlijke fermenten (mucor). Deze werken in op elvitten zodat kostbare aminozuren vrijkomen - in feite grijpt een soort voorvertering plaats - en bovendien vernieuwen ze de darmflora en stimuleren zo de spijsvertering. Het desem wordt vanzelf gevormd, en eenmaal voorradig kan men het bij een volgend deeg toevoegen om het proces te versnellen.

Het ligt in ieders bereik zelf brood te bakken met natuurdesem; daarover meer bij een volgende gelegenheid. Om te besluiten verwijzen we naar de lezers-brieven-rubriek voor een commentaar op ons eerste artikel, commentaar waar we zeer dankbaar voor zijn. Dat er meer volgen!

bronnen: Lima nieuws 15 en 24
Le Monde 17-9-75 p.17

lezers brief

Betreft: Artikel getiteld HAP (Hendaagse Appetijts Problematiek)

In uw tijdschrift Veto van 18/10/76, staat in het artikel Hap dat vitaminen B 12 slechts in vlees voorkomen. Laat ons toe U erop attent te maken dat vitaminen B 12 ook voorkomen in andere dierlijke produkten, zoals melk, eieren, vis. Het is dus vanuit dit standpunt gezien helemaal niet nodig vlees te eten.

Het is echter beter denken wij, de gehele samenstelling van vlees te bekijken en te zien of alle nutriënten hiervan, in ons Belgisch

menu, kunnen vervangen worden door andere voedingswaren. Wij hopen met deze brief een positieve bijdrage te leveren om op voedingsgebied de student objectief voor te lichten. Wij zijn steeds bereid onze medewerking te verlenen om de student over een evenwichtige voeding in te lichten.

Hoogachtend,
L. Vander Aa G. Mangelschots
Kwaliteitsdienst Directeur
Alma v.z.w.

1	P	H	H	B	G	H	A	F	K	
2	R	F	T	A	B	E	L	R	E	N
3	O	A	L	I	B	I	E	R	P	
4	H	A	A	L	B	A	A	R	N	A
5	I	K	E	L	K	D	A	V	E	
6	B	I	I	A	S	O	K	A	O	Z
7	I	P	R	O	D	E	K	A	A	N
8	T	D	S	T	E	D	E	F	T	T
9	I	E	T	E	M	E	R	I	T	U
10	E	E	R	E	I	S	D	E	U	
11	D	E	N	K	E	E	S	R	O	
12	S	T	E	L	N	O	E	M	T	T

Ça entre par un œil et ça sort par une oreille

The cartoon depicts a woman with a disproportionately large ear and a man with a disproportionately large eye. The woman's ear is labeled 'oreille' and the man's eye is labeled 'œil'. The scene is filled with various symbols and text, including a clock, a cross, a sign for 'PELLENBERG BIERBEE', a sign for 'STORING', and a sign for 'HADESS'. There are also various handwritten notes and signatures scattered throughout the scene.